

C-606/21. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. szeptember 30.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour d'appel de Paris (Franciaország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. szeptember 17.

Az eljárás kérelmezője, eredeti alperes, fellebbező, a felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű fél:

Doctipharma SAS

Az eljárásban ellenérdekű fél, eredeti felperes, fellebbviteli eljárásban ellenérdekű fél, a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Union des Groupements de pharmaciens d'officine (UDGPO)

Egyéb résztvevők:

A „Coreyre” név alatt működő Pictime SAS

1. A jogvita tárgya és tényállása:

- 1 A Doctipharma társaság létrehozta a Pictime társaság által üzemeltetett „www.doctipharma.fr” weboldalt, amelyen az internethasználók gyógyszertárak weboldalairól szerezhetnek be gyógyszerészeti termékeket és nem vénykötelesgyógyszerkészítményeket az alábbiak szerint: az internethasználó kitölt egy formanyomtatványt, amely lehetővé teszi számára, hogy az azonosítását lehetővé tévő és az általa választott gyógyszerészek honlapjához való hozzáférést megkönnyítő személyes információk nyújtásával felhasználói fiókot nyisson számára. E fiók létrehozása szükségszerűen magában foglalja azon gyógyszerész megjelölését, akinél vásárolni fog, és akihez a fiókja kapcsolódik majd. A *www.doctipharma.fr* weboldal az ügyfél által megrendelhető gyógyszereket tartalmazó, előre rögzített katalógus formájában kínál nem vényköteles

gyógyszerkészítményeket. Ezzel az eljárással bárki gyógyszerkészítményeket rendelhet, azzal, hogy a *www.doctipharma.fr* weboldal az, amely árat is feltüntető termékválaszték formájában bemutatja a gyógyszerészek által kínált, nem vényköteles gyógyszerkészítményeket, továbbítja a megrendeléseket azoknak a gyógyszerészeknek, akiknek az oldala ezen a honlapon megtalálható. A vételár az erre kijelölt számláról, egy valamennyi gyógyszertárra vonatkozó közös egységes fizetési rendszeren keresztül fizetik meg. A megrendelés véglegesítése a következő üzenettel fejeződik be: „Köszönjük a megrendelését. Az Ön [...] számú, [...] euró összegű megrendelését továbbítottuk a gyógyszerészeknek. Rendelésének leadása után a vásárlás véglegesítését megerősítő üzenetet küldünk a jelen fiókjába és a *H_pignerol@gmail.com* címre, amely a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatja rendelésének állapotáról”.

- 2 Az Union des Groupements de pharmaciens d’officine (a továbbiakban: UDGPO) azt állítja, hogy a Doctipharma társaság által a gyógyszertárak részére kínált online értékesítési eljárás lehetővé teszi a társaság számára, hogy gyógyszerési képesítés nélkül vegyen részt az elektronikus gyógyszerkereskedelemben. Az UDGPO úgy véli, hogy ezek az értékesítési tevékenységek jogellenesek, és a megszüntetésüket kéri.
- 3 2016. május 31-i ítéletével a tribunal de commerce de Nanterre (nanterre-i kereskedelmi bíróság, Franciaország) megállapította, hogy a *www.doctipharmma.fr* weboldal jogellenesen értékesít gyógyszereket, és lényegében arra kötelezte a Doctipharma társaságot, hogy szüntesse meg az ezen az oldalon folytatott elektronikus gyógyszerkereskedelmet.
- 4 A Doctipharma a cour d’appel de Versailles-hoz (versailles-i fellebbviteli bíróság, Franciaország) fordult, amely 2017. december 12-i ítéletével (<https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000036352460>) hatályon kívül helyezte az ítéletet. A cour d’appel de Versailles (versailles-i fellebbviteli bíróság) úgy ítélte meg, hogy a *www.doctipharma.fr* weboldal jogszerű, mivel az internethasználóknak a Doctipharma társaság által létrehozott, és a gyógyszertárban dolgozó gyógyszerészek honlapjainak technikai támogatást nyújtó platformon keresztül csupán továbbított megrendeléseit maguk a gyógyszerészek kapják meg, anélkül, hogy e társaság egyéb módon beavatkozna e megrendelések kezelésébe, mivel a jogvita tárgyát képező weboldal az ügyfelek és gyógyszertárak közötti közvetlen kapcsolatfelvételt teszi lehetővé.
- 5 2019. június 19-i ítéletével (ECLI:FR:CCASS:2019:CO00586) a Cour de cassation (semmitőszék, Franciaország) hatályon kívül helyezte a cour d’appel de Versailles (versailles-i fellebbviteli bíróság) ítéletét, és visszautalta az ügyet a cour d’appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság) elé. 2019. augusztus 19-i nyilatkozatával a Doctipharma a kérdést előterjesztő bírósághoz fordult.

2. A szóban forgó rendelkezések:

A. *Az uniós jog*

Az (emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló 2001/83/EK irányelvnek a hamisított gyógyszerek jogszerű ellátási láncba való bekerülésének megakadályozása tekintetében történő módosításáról szóló 2011. június 8-i 2011/62/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekről szóló irányelv):

6 A 85c. cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az orvosi rendelvénnyel kötött gyógyszerek információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokon keresztül lakossági távértékesítésre történő kínálását tiltó nemzeti jogszabályok sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a gyógyszerek információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokon keresztül lakossági távértékesítésére – a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározottak szerint – az alábbi feltételek mellett kerül sor:

[...]

(2) A tagállamok a közegészségügy védelme alapján az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokon keresztül lakossági távértékesítésre kínált gyógyszerek területükön történő kiskereskedelmi értékesítésére vonatkozó feltételeket írhatnak elő.

[...]

(6) A 2000/31/EK irányelv és az e címben foglalt előírások sérelme nélkül a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben említett személyeken kívül minden más, a gyógyszereket az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokon keresztül lakossági távértékesítésre felajánló és a területükön működő személyre hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat szabjanak ki.”

B. *A francia jog*

A Code de la santé publique (közegészségügyről szóló törvénykönyv)

7 Az L-5125-25. cikk így rendelkezik:

„[...]

A gyógyszerészek számára tilos rendszeresen ügynökökön keresztül gyógyszerrendeléseket [...] fogadni, valamint az ily módon tőlük megrendelt fent hivatkozott gyógyszereket, termékeket vagy tárgyakat értékesíteni és házhoz szállítani.”

8 Az L-5125-26. cikk rendelkezése szerint:

„Tilos bármilyen gyógyszer [...] értékesítése a lakosság számára az L. 4221-1. cikkben említett diplomával, bizonyítványokkal vagy egyéb tanúsítványokkal nem rendelkező személyek tulajdonában vagy irányítása alatt álló ügynöki vállalkozás, felvásárló szövetkezet vagy intézmény közreműködésével.”

3. A felek álláspontja:

A. *Doctipharma*

- 9 A Doctipharma azt állítja, hogy tevékenysége a gyógyszerek online értékesítését szabályozó rendelkezéseknek megfelelően a gyógyszertárban dolgozó gyógyszerészeknek a nem vénykötelesgyógyszerkészítmények elektronikus kereskedelmére szolgáló weboldalai elkészítésére és működtetésére irányuló közös megoldások kidolgozásából és karbantartásából áll. Az egészségügyi termékek online adásvétele kizárólag az egyes gyógyszerészek és az internethasználó között jön létre.
- 10 A Doctipharma vitatja a Code de la santé publique (közegészségügyről szóló törvénykönyv) L. 5125-25. és L. 5125-26. cikke alapján vele szemben alkalmazott tilalmat. Arra a következtetésre jut, hogy a francia bíróságoknak annak meghatározása érdekében, hogy a gyógyszerértékesítést érintő közvetítésre vonatkozó, a Code de la santé publique (közegészségügyről szóló törvénykönyv) L. 5125-25. cikkének második bekezdését és L. 5125-26. cikkekből eredő tilalmat alkalmazni kell-e a tevékenységére, amelyről azt állítja, hogy a gyógyszertárban dolgozó gyógyszerészek weboldalainak kiépítésére és működtetésére irányuló közös megoldások kidolgozására és műszaki karbantartására korlátozódik, e cikkeket az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekről szóló irányelv 85c. cikkére tekintettel kell értelmezniük.
- 11 Indítványozza annak a kérdésnek a Bíróság elé terjesztését, hogy hogyan kell értelmezni az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekről szóló irányelv 85c. cikkét különösen azon kérdéssel kapcsolatosan, hogy a tevékenységének a Code de la santé publique (közegészségügyről szóló törvénykönyv) L. 5125-25. és L. 5125-26. cikke szerinti tilalmát igazolja-e az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekről szóló irányelv 85c. cikke értelmében vett közegészségügy-védelem, és hogy megfordítva, az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekről szóló irányelv 85c. cikke lehetővé teszi-e az olyan „információs

társadalommal összefüggő szolgáltatásokat”, mint amelyeket a Doctipharma nyújt.

- 12 A Doctipharma társaság hangsúlyozza, hogy ezek újonnan felmerülő kérdések. Azt állítja, hogy a 2017. december 20-i Asociación Profesional Elite Taxi ítéletben (C-434/15, EU:C:2017:981) kialakított megoldás az ügy sajátos körülményein alapul, és különösen azon, hogy az Uber által fejlesztett alkalmazás hiányában a sofőrök nem nyújtottak volna közlekedési szolgáltatásokat, és hogy az Uber meghatározó befolyást gyakorolt e sofőrök szolgáltatásainak feltételeire.
- 13 A 2020. október 1-jei A (A gyógyszerek online reklámozása és értékesítése) ítélet (C-649/18, EU:C:2020:764) amely arról szól, hogy a gyógyszer-értékesítéssel kapcsolatos reklámokra vonatkozó francia korlátozások alkalmazhatóak-e a Franciaországtól eltérő tagállamban székhellyel rendelkező, a francia fogyasztók számára a weboldalán keresztül gyógyszereket forgalmazó társaságra, a jelen jogvita tárgyától teljesen eltérő problémára vonatkozik. A Doctipharma társaság mindazonáltal rámutat arra, hogy ez az ítélet annyiban releváns a jelen jogvita szempontjából, amennyiben azt állapította meg, hogy „a gyógyszerek olyan online értékesítése, mint amelyről az alapügyben szó van, a 2000/31 irányelv 2. cikkének a) pontja értelmében vett, információs társadalommal összefüggő szolgáltatásnak minősülhet, és ennél fogva ezen irányelv hatálya alá tartozhat az e szolgáltatásra alkalmazandó, az említett irányelv 2. cikkének h) pontja értelmében vett »szabályozott terület« körébe tartozó követelményeket illetően” (33. pont).

B. Pictime

- 14 A *www.doctipharma.fr* internetes oldalnak tárhelyet biztosító Pictime társaság azt kéri, hogy a bíróság bocsássa el az ügyből, és az UDGPO-t kötelezze a költségek viselésére.

C. UDGPO

- 15 Az UDGPO kérelmeit a bíróság elfogadhatatlannak nyilvánította.

4. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja:

- 16 A jogvita az emberi felhasználásra szánt, nem vényköteles („recept nélkül kapható”) gyógyszerkészítmények elektronikus úton történő távértékesítésére vonatkozik.
- 17 Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekről szóló irányelv 85c. cikke értelmében a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a gyógyszerek információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokon keresztüli lakossági távértékesítésére a 98/34 irányelvben meghatározottak szerint kerüljön sor. E cikk (2) bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a közegészségügy védelme alapján az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokon keresztül lakossági

távértékesítésre kínált gyógyszerek területükön történő kiskereskedelmi értékesítésére vonatkozó feltételeket írjanak elő.

- 18 A francia Code de la santé publique (közegészségügyről szóló törvénykönyv) lényegében megtiltja a gyógyszerészi képzéssel nem rendelkező személyek számára, hogy közvetítői tevékenységet folytassanak a gyógyszertárak és a lakosság között (L. 1525-25. és L. 1525-26. cikk).
- 19 A 2017. december 20-i Asociación Profesional Elite Taxi ítéletben (C-434/15, EU:C:2017:981) alkalmazott megoldás, amely szerint „a közvetítői szolgáltatás tehát tekinthető egy átfogó szolgáltatás szerves részének, amely átfogó szolgáltatás fő eleme egy közlekedési szolgáltatás, és ennél fogva nem a 98/34 irányelv 1. cikkének 2., a 2000/31 irányelv 2. cikkének a) pontjában hivatkozott pontja szerinti, »az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásnak« minősül, hanem a 2006/123 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti, »a közlekedés területén nyújtott szolgáltatásnak« (40. pont) nem alkalmazható a jelen ügyben. Ez a megoldást ugyanis ezen ügy sajátos körülményeinek konkrét elemzése alapján született megki.
- 20 A Bíróság ugyanis megállapította, hogy „az Uber közvetítői szolgáltatása azon saját gépjárművet használó, nem hivatásos sofőrök kiválasztásán alapul, akik számára e társaság egy olyan alkalmazást biztosít, amely nélkül egyfelől e sofőrök nem tudnák nyújtani a közlekedési szolgáltatásokat, és másfelől a városon belüli helyváltoztatást igénylő személyek nem tudnák az említett sofőrök szolgáltatásait igénybe venni. Ezenfelül az Uber döntő befolyást gyakorol az ilyen sofőrök által nyújtott szolgáltatás feltételeire. Ez utóbbi pontot illetően kifejezetten úgy tűnik, hogy az Uber az azonos nevű alkalmazáson keresztül megállapítja legalább a legmagasabb fuvardíjat, hogy e társaság e díjat beszedi az ügyféltől, majd annak egy részét a gépjármű nem hivatásos sofőrjének kifizeti, valamint hogy bizonyos mértékű ellenőrzést gyakorol a gépjárművek és sofőrjeik minőségét, és ez utóbbiak magatartását illetően, amely adott esetben a kizárásukhoz vezethet” (39. pont). E jellemzők a jelen ügyben nem állnak fenn, mivel a gyógyszertárban dolgozó gyógyszerészek már a gyógyszerek értékesítésével üzletszerűen foglalkozó személyek, e gyógyszerek elektronikus úton történő értékesítése csak ennek kiterjesztése. Egyébiránt nem tűnik úgy, hogy a Doctipharma beavatkozna az elektronikus úton értékesített gyógyszerek árának megállapításába. A Doctipharma tagadja, hogy az általa kínált megoldás sértené a gyógyszerészeknek a gyógyszerek értékesítése terén fennálló monopóliumát.
- 21 A 2020. október 1-jei A (gyógyszerek online reklámozása és értékesítése) ítélet (C-649/18, EU:C:2020:764) nem érinti a jogvitát. mivel a gyógyszerek reklámozására vonatkozó francia korlátozásoknak az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekről szóló irányelv 85c. cikkével való összeegyeztethetőségére vonatkozik.
- 22 A Cour de cassation (semmitőszék) azzal az indokkal bírálta felül a cour d’appel de Versailles (versailles-i fellebbviteli bíróság) ítéletét, hogy ez utóbbi nem vont

le következtetéseket azon saját megállapításaiból, amelyek szerint a Doctipharma tevékenysége többek között gyógyszerárban dolgozó gyógyszerészek és az ügyfelek közötti gyógyszerértékesítés céljából történő kapcsolatfelvétel lehetővé tételéből állt. Ebből a Cour de cassation (semmitőszék) szerint az következik, hogy a Doctipharma közvetítői szerepet tölt be, és ily módon a Code de la santé publique (közegészségügyről szóló törvénykönyv) L. 5125-25. és L. 5125-26. cikkében foglalt tilalmakat figyelmen kívül hagyva, anélkül, hogy gyógyszerész képesítéssel rendelkezne, részt vesz a gyógyszerek elektronikus kereskedelmében.

- 23 A Doctipharma által a Bíróság elé terjeszteni javasolt kérdések az ügynököknek és általánosabban harmadik személyeknek a nem vényköteles gyógyszerkészítmények értékesítésében való részvételére vonatkozó tilalomról szóló, a Code de la santé publique (közegészségügyről szóló törvénykönyv) L. 5125-25. és L. 5125-26. cikkében foglalt rendelkezések vonatkozásában a Cour de cassation (semmitőszék) által elfogadottól eltérő, a 2011/62/EK irányelv 85c. cikkének értelmezéséből kiinduló olyan értelmezés alapjául szolgálnak, amely szerint lehetővé kell tenni a nem vényköteles gyógyszerkészítményeknek a lakosság részére történő távértékesítését.
- 24 A jogvita elbírálásához előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdések Bíróság elé terjesztése szükséges:

5. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 25 A fellebbviteli bíróság előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- Az 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében vett „információs társadalommal összefüggő szolgáltatásnak” kell-e minősíteni a Doctipharmának a jelen ítéletben ismertetett, a *www.doctipharma.fr* weboldalán és onnan kiindulva végzett tevékenységét?
  - Ebben az esetben a 2011. június 8-i irányelvvel módosított 2001. november 6-i európai uniós irányelv 85c. cikkének hatálya alá tartozik-e a jelen ítéletben leírt, a Doctipharma által a *www.doctipharma.fr* weboldalán és onnan kiindulva végzett tevékenység?
  - Úgy kell-e értelmezni a 2011. június 8-i irányelvvel módosított 2001. november 6-i irányelv 85c. cikkét, hogy a közegészségügy-védelemmel igazolható a Doctipharma jelen ítéletben ismertetett, a *www.doctipharma.fr* weboldalán és onnan kiindulva végzett tevékenységének a Code de la santé publique (közegészségügyről szóló törvénykönyv) L. 5125-25. és L. 5125-26. cikkének értelmezéséből eredő korlátozása?
  - Amennyiben nem ez az eset áll fenn, úgy kell-e értelmezni a 2011. június 8-i irányelvvel módosított 2001. november 6-i irányelv 85c. cikkét, hogy az

lehetővé teszi a Doctipharma jelen ítéletben ismertetett, a *www.doctipharma.fr* weboldalán és onnan kiindulva végzett tevékenységét?

- Ebben az esetben a Doctipharma tevékenységét érintő, a Code de la santé publique (közegészségügyről szóló törvénykönyv) L. 5125-25. és L. 5125-26. cikkének a Cour de cassation (semmitőszék) általi értelmezéséből eredő tilalmát igazolja-e a 2011. június 8-i irányelvvel módosított 2001. november 6-i irányelv 85c. cikke szerinti közegészségügy-védelem?
- Amennyiben nem ez az eset áll fenn, úgy kell-e értelmezni a 2011. június 8-i irányelvvel módosított 2001. november 6-i irányelv 85c. cikkét, hogy az lehetővé teszi a Doctipharma által kínált, „információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokat” érintő tevékenységet?